

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Taiteen perusopetus on valtakunnallisella taidekentällämme tavoitteellinen koulutusmuoto, toisin kuin esimerkiksi vapaan kentän musiikkioppilaitoksien tapauksessa. Näin ollen taiteen perusopetuksen lakiin nojaavan opetussuunnitelman tavoitteena on myös mahdollistaa ammattiopintoihin saakka tähtäävät opinnot. Jotta musiikin ammattiopintoihin olisi käytännössä mahdollista hakeutua myöhemmin aikuisuudessa, on musiikin opiskelu aloitettava jo varhaislapsuudessa. Vain tällä tavoin on mahdollista saavuttaa riittävät tekniset valmiudet, jotka karttuvat vasta useiden vuosien opiskelun myötä.

Näiden tekijöiden takia olisi tärkeää, että lakiuudistuksessa korostettaisiin edelleen lasten ja nuorten ensisijaisuutta taiteen perusopetuksen kohderyhmänä, vaikkakin opetusta on tärkeää tarjota myös kaikenikäisille harrastajille. Jos kaikenikäisten mahdollisuutta hakeutua musiikkiopintojen pariin on tarvetta korostaa lisää lakiesityksessä, voisi tämän sanallistaa erillisessä lauseessa kuitenkin unohtamatta lasten ja nuorten ensisijaisuutta koulutuksessa. Lasten ja nuorten ensisijaisuutta on syytä korostaa lakialoitteessa myös siksi, että heidän koulutustaan on tärkeää aina rahoittaa.

Koemme, että lakialoitteen tavoitteena on samalla myös kirkastaa taiteen perusopetuksen tehtävää tuleville vuosikymmenille. Näin ollen olisi tärkeää, että ammattiopintoihin etenemisen mahdollistaminen jatkuisi yhä tulevaisuudessakin yhteiskunnassamme, ja näin ollen saisimme ylläpidettyä laadukasta ja maailmanlaajuisestikin tunnettua taidekasvatuksen järjestelmäämme myös tuleville sukupolville.

Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksessa varhaisiän opetuksen osuus jää epäselväksi. Musiikkiopistojen varhaiskasvatus, varhaisiän musiikkikasvatus, kuuluu erittäin olennaisena osana musiikin perusopetuksen jatkumoa, ja siksi tämä täytyisi mainita myös lakiuudistuksessa selvästi.

Varhaisiän musiikkikasvatus noudattaa varhaiskasvatuksen periaatteita ollen kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaisiän musiikkikasvatus on tavoitteellista opetusta, jossa huomioidaan lapsen ikätaso ja valmiustaso. Opetuksessa asetetaan musiikilliset, sosiaalis-emotionaaliset, psykomotoriset, kognitiiviset ja esteettiset tavoitteet. Musiikilliset tavoitteet ovat päätavoitteita ja käsittelevät musiikin peruselementtejä (rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri), muut tavoitteet tukevat musiikillisen tavoitteen saavuttamista sekä rakentavat toiminnasta ja kokemuksesta kokonaisvaltaista.

Taiteen perusopetuksen ulkopuolella on lukuisia varhaiskasvatusta tarjoavia yksityisiä palveluita. Nämä palveluntarjoajat on kuitenkin tärkeää erottaa taiteen perusopetuksen piiriin kuuluvista varhaiskasvatuksen palveluista, sillä niiden ei tarvitse noudattaa taiteen perusopetuksen lain pohjalta luotuja opetussuunnitelmia. Sen sijaan taiteen perusopetuksen piiriin kuuluva varhaiskasvatus tähtää pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen musiikinopiskeluun. Tämä voi johtaa myöhemmin myös musiikin ammattiopintoihin, mikä onkin yksi taiteen perusopetuksen tarjoamista mahdollisuuksista. Juuri tämän takia olisi siis tärkeää, että varhaiskasvatuksen opetus sanallistetaan osaksi taiteen perusopetusta.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksessa varhaisiän opetuksen osuus jää epäselväksi. Musiikkiopistojen varhaiskasvatus, varhaisiän musiikkikasvatus, kuuluu erittäin olennaisena osana musiikin perusopetuksen jatkumoa, ja siksi tämä täytyisi mainita myös lakiuudistuksessa selvästi.

Varhaisiän musiikkikasvatus noudattaa varhaiskasvatuksen periaatteita ollen kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaisiän musiikkikasvatus on tavoitteellista opetusta, jossa huomioidaan lapsen ikätaso ja valmiustaso. Opetuksessa asetetaan musiikilliset, sosiaalis-emotionaaliset, psykomotoriset, kognitiiviset ja esteettiset tavoitteet. Musiikilliset tavoitteet ovat päätavoitteita ja käsittelevät musiikin peruselementtejä (rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri), muut tavoitteet tukevat musiikillisen tavoitteen saavuttamista sekä rakentavat toiminnasta ja kokemuksesta kokonaisvaltaista.

Taiteen perusopetuksen ulkopuolella on lukuisia varhaiskasvatusta tarjoavia yksityisiä palveluita. Nämä palveluntarjoajat on kuitenkin tärkeää erottaa taiteen perusopetuksen piiriin kuuluvista varhaiskasvatuksen palveluista, sillä niiden ei tarvitse noudattaa taiteen perusopetuksen lain pohjalta luotuja opetussuunnitelmia. Sen sijaan taiteen perusopetuksen piiriin kuuluva varhaiskasvatus tähtää pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen musiikinopiskeluun. Tämä voi johtaa myöhemmin myös musiikin ammattiopintoihin, mikä onkin yksi taiteen perusopetuksen tarjoamista mahdollisuuksista. Juuri tämän takia olisi siis tärkeää, että varhaiskasvatuksen opetus sanallistetaan osaksi taiteen perusopetusta.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksessa varhaisiän opetuksen osuus jää epäselväksi. Musiikkiopistojen varhaiskasvatus, varhaisiän musiikkikasvatus, kuuluu erittäin olennaisena osana musiikin perusopetuksen jatkumoa, ja siksi tämä täytyisi mainita myös lakiuudistuksessa selvästi.

Varhaisiän musiikkikasvatus noudattaa varhaiskasvatuksen periaatteita ollen kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaisiän musiikkikasvatus on tavoitteellista opetusta, jossa huomioidaan lapsen ikätaso ja valmiustaso. Opetuksessa asetetaan musiikilliset, sosiaalis-emotionaaliset, psykomotoriset, kognitiiviset ja esteettiset tavoitteet. Musiikilliset tavoitteet ovat päätavoitteita ja käsittelevät musiikin peruselementtejä (rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri), muut tavoitteet tukevat musiikillisen tavoitteen saavuttamista sekä rakentavat toiminnasta ja kokemuksesta kokonaisvaltaista.

Taiteen perusopetuksen ulkopuolella on lukuisia varhaiskasvatusta tarjoavia yksityisiä palveluita. Nämä palveluntarjoajat on kuitenkin tärkeää erottaa taiteen perusopetuksen piiriin kuuluvista varhaiskasvatuksen palveluista, sillä niiden ei tarvitse noudattaa taiteen perusopetuksen lain pohjalta luotuja opetussuunnitelmia. Sen sijaan taiteen perusopetuksen piiriin kuuluva varhaiskasvatus tähtää pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen musiikinopiskeluun. Tämä voi johtaa myöhemmin myös musiikin ammattiopintoihin, mikä onkin yksi taiteen perusopetuksen tarjoamista mahdollisuuksista. Juuri tämän takia olisi siis tärkeää, että varhaiskasvatuksen opetus sanallistetaan osaksi taiteen perusopetusta.

10 § Yhteistyö**Valitse sopivin**

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

11 § Vastuutehtävä**Valitse sopivin**

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus**Valitse sopivin**

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Jos uuden lakialoitteen tavoitteena on jakaa määrärahoja tasan kaikkien taiteen alojen kesken eli toisin sanoen meidän tapauksessamme siirtää rahoitusta musiikin perusopetukselta myös muille taiteenaloille, vähentää tämä käytännössä musiikin perusopetuksen saavutettavuutta entisestään. Lakialoitteen tavoitteena olisi kuitenkin samalla mahdollistaa musiikkiopistojen opetukseen osallistuminen yhä useammalle harrastajalle. Tällaiset toimintamallit eivät kuitenkaan mielestämme johda kyseiseen tavoitteeseen.

On totta, että esimerkiksi lisärahoittamalla vaikkapa tanssiopetusta, on mahdollista tarjota lisää ryhmäopetuksen kursseja, joka tarjoaa yhä useamman aloituspaikan uusille harrastajille. Näin ollen taiteen pariin saadaan yhä enemmän harrastajia, mikä on myös tärkeää. Samalla kuitenkin, jos määrärahoja leikataan juuri musiikin perusopetuksesta, vähenevät musiikin harrastamiseen tarkoitetut paikat entisestään, sillä musiikin perusopetuksen puolella tapahtuva opetus on yksilöopetusta. Perusopetuksen puolella tapahtuvaa soitinopetusta ei ole mahdollista toteuttaa samalla tavoin kuin ehkä muilla taiteenaloilla ryhmäopetuksena, sillä opetuksen laatu ja yksilöllistäminen kärsii tästä ensimmäisenä. Toisin kuin ryhmäopetuksena tapahtuva koulujen musiikinopetus, musiikkiopistojen tarjoaman taiteen perusopetuksen yhtenä tarkoituksena on perehdyttää soittimen hallintaan sekä mahdollistaa myös tulevaisuudessa ammattiopintoihin hakeutuminen. Näiden tehtävien ja tavoitteiden mahdollistaminen on erittäin haastavaa, jos opetuksen taso laskee joko esimerkiksi opettajien kelpoisuusvaatimusten takia tai tyypistämällä entisestään musiikkiopistojen opetustarjontaa.

Taiteen perusopetuksen piirissä tapahtuvaa opetusta on myös helppoa ja kannattavaa järjestää. Soitinopintojen oppitunnin hinta on keskimääräisesti jo hyvin halpa, jolloin paikkoja on mahdollista tarjota useita. Taiteen perusopetuksen ylläpitäminen ei myöskään vaadi mitään lisätoimenpiteitä, sillä jo olemassa olevat tilat ja soittimet mahdollistavat esimerkiksi laulu- ja soittotuntien tuntien pitämisen nyt ja tulevaisuudessakin. Tällainen opetus on siis helppoa toisintaa ilman lisätoimenpiteitä. Kaikista taideaineista musiikkiin on myös eniten hakijoita sekä pisimmät jonot. Rahoituksen ja sitä kautta opetustarjonnan olisikin tärkeää vastata tähän kysyntään.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kelpoisuudesta lausuttu tarkemmin kohdassa 20 §.

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

-

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Lakiehdotuksessa on kirjattu, että opettajaksi kelpaisi henkilö, jolla on asianomaisella taiteenalalla saavutettu taiteellinen tai ammatillinen ansioituneisuus (ks. 101, 2025). Haluamme korostaa sitä, että opettajan kelpoisuuteen liittyisi edelleen korkeakoulututkinto ja opettajan pedagogiset opinnot. Näemme, että opettajan pätevyys on tärkeä elementti opetuksen laadukkuuden ja tavoitteellisuuden toteutumisessa.

Liian löyhästi lakiin ylös kirjatut pätevyysvaatimukset voivat johtaa siihen, että musiikkioppilaitoksiin palkataan epäpäteviä henkilöitä. Jos uudessa laissa ollaan siirtymässä yhteen oppimäärään, mielestämme tällöin olisi erityisen tärkeää, että palkattavat opettajat ovat päteviä ja ammattitaitoisia. Yhtenäistetty oppimäärä lisää käytännössä myös opettajan työtä. Opettajan täytyy suunnitella jokainen oppitunti yksilöllisesti, ottaa huomioon oppilaiden moninaiset lähtötasot sekä erilaiset tavoitteet. Meillä on myös valtakunnallisesti erittäin korkeatasoinen musiikin ammattiopintoihin tähtäävä järjestelmä, joka on mahdollistanut pätevien ja ammattitaitoisten opettajien kouluttamisen jo useiden vuosikymmenten ajan. Päteviä ammattilaisia löytyy siis jo työmarkkinoilta.

On myös tilanteita, joissa esimerkiksi lukiot sekä taiteen perusopetusta noudattavat oppilaitokset tekevät yhteistyötä. Myös tällaisissa tilanteissa olisi tärkeää, että oppilaitosten opettajat ovat saaneet korkeakoulutasoiset pedagogiset opinnot, ja että he ovat päteviä omissa työtehtävissään. Oppilaitoksissa toimivat opettajat ovat ammattitaitoisia pedagogeja, eivätkä pelkästään ohjaajina tai harrastuksen mahdollistajina. Myös koulutuksellisesti ”epäpätevien” opettajien monipuolista, muualta hankittua osaamista voidaan hyödyntää edelleen määräaikaissa tai muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa, vaikka pysyvää työsuhdetta heille ei voisikaan tarjota pätevyyteen liittyvistä syistä. Myös heidän osaamisensa on tervetullutta, ja sitä voidaan edelleen hyödyntää vastaavissa tilanteissa.

Mielestämme yksi tärkeä näkökulma on myös se, riittääkö musiikin perusopetuksesta valmistuvien taitotaso siihen, että he voisivat jatkaa suoraan musiikin ammatillisiin opintoihin taiteen perusopintojen jälkeen. Vähentämällä pätevyysvaatimuksia, myös oppilaiden taitotaso tulisi laskemaan. Myös tulevaisuudessa on tärkeää, että voisimme ylläpitää Suomessa mahdollisuutta korkeatasoiseen, ammatilliseen urapolkuun.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Kauniaisten musiikkiopiston opettajayhdistyksen lausunto 26.9.2025

Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksen sisältöihin

Tiivistelmä:

Kävimme läpi Kauniaisten opettajayhdistyksen kokouksessa Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksen sisältöjä. Kauniaisten musiikkiopiston opettajayhdistys haluaa korostaa, että musiikkioppilaitokset ovat osa Suomen koulutusjärjestelmää. Tässä järjestelmässä musiikkioppilaitokset ovat oma koulutusmuoto, jossa opiskelu aloitetaan jo varhaisiän musiikkikasvatuksen parissa. Tämä mahdollistaa etenemisen aina ammattiopintoihin saakka pätevien opettajien opastuksella. Korostamme, että musiikkiopistot ovat yhä ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattu koulutusmuoto.

Kuitenkin lasten ja nuorten kouluttamisen ensisijaisuuden rinnalla myös kaikenikäisten harrastajien on edelleen mahdollista opiskella musiikkiopistossa, kuten tähänkin asti. Pidämme myös ehdottoman tärkeänä, ettei palkattavien opettajien pätevyysvaatimuksia alennettaisi, ja että musiikkioppilaitosten toiminnan taloudelliset edellytykset säilyvät. Koemme myös, että lakiuudistuksen aikataulu on ollut erittäin nopea, ja siihen on ollut hankalaa ehtiä perehtymään perinpohjaisesti näin lyhyellä aikavälillä. Myös musiikkiopiston opettajakunnan näkemyksiä lakiuudistukseen olisi pitänyt pystyä tiedustelemaan jo paljon aikaisemmin.

1. Varhaisiän musiikinopetus musiikkiopistoissa:

Taiteen perusopetuksen lakiuudistuksessa varhaisiän opetuksen osuus jää epäselväksi. Musiikkiopistojen varhaiskasvatus, varhaisiän musiikkikasvatus, kuuluu erittäin olennaisena osana musiikin perusopetuksen jatkumoa, ja siksi tämä täytyisi mainita myös lakiuudistuksessa selvästi.

Varhaisiän musiikkikasvatus noudattaa varhaiskasvatuksen periaatteita ollen kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaisiän musiikkikasvatus on tavoitteellista opetusta, jossa huomioidaan lapsen ikätaso ja valmiustaso. Opetuksessa asetetaan musiikilliset, sosiaalis-emotionaaliset, psykomotoriset, kognitiiviset ja esteettiset tavoitteet. Musiikilliset tavoitteet ovat päätavoitteita ja käsittelevät musiikin peruselementtejä (rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri), muut tavoitteet tukevat musiikillisen tavoitteen saavuttamista sekä rakentavat toiminnasta ja kokemuksesta kokonaisvaltaista.

Taiteen perusopetuksen ulkopuolella on lukuisia varhaiskasvatusta tarjoavia yksityisiä palveluita. Nämä palveluntarjoajat on kuitenkin tärkeää erottaa taiteen perusopetuksen piiriin kuuluvista varhaiskasvatuksen palveluista, sillä niiden ei tarvitse noudattaa taiteen perusopetuksen lain pohjalta luotuja opetussuunnitelmia. Sen sijaan taiteen perusopetuksen piiriin kuuluva varhaiskasvatus tähtää pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen musiikinopiskeluun. Tämä voi johtaa myöhemmin myös musiikin ammattiopintoihin, mikä onkin yksi taiteen perusopetuksen tarjoamista mahdollisuuksista. Juuri tämän takia olisi siis tärkeää, että varhaiskasvatuksen opetus sanallistetaan osaksi taiteen perusopetusta.

2. Musiikin perusopintojen kohderyhmät ja koulutuksen tarkoitus

Taiteen perusopetus on valtakunnallisella taidekentällämme tavoitteellinen koulutusmuoto, toisin kuin esimerkiksi vapaan kentän musiikkioppilaitoksien tapauksessa. Näin ollen taiteen perusopetuksen lakiin nojaavan opetussuunnitelman tavoitteena on myös mahdollistaa ammattiopintoihin saakka tähtäävät opinnot. Jotta musiikin ammattiopintoihin olisi käytännössä mahdollista hakeutua myöhemmin aikuisuudessa, on musiikin opiskelu aloitettava jo varhaislapsuudessa. Vain tällä tavoin on mahdollista saavuttaa riittävät tekniset valmiudet, jotka karttuvat vasta useiden vuosien opiskelun myötä.

Näiden tekijöiden takia olisi tärkeää, että lakiuudistuksessa korostettaisiin edelleen lasten ja nuorten ensisijaisuutta taiteen perusopetuksen kohderyhmänä, vaikkakin opetusta on tärkeää tarjota myös

kaikenikäisille harrastajille. Jos kaikenikäisten mahdollisuutta hakeutua musiikkiopintojen pariin on tarvetta korostaa lisää lakiesityksessä, voisi tämän sanallistaa erillisessä lauseessa kuitenkin unohtamatta lasten ja nuorten ensisijaisuutta koulutuksessa. Lasten ja nuorten ensisijaisuutta on syytä korostaa lakialoitteessa myös siksi, että heidän koulutustaan on tärkeää aina rahoittaa.

Koemme, että lakialoitteen tavoitteena on samalla myös kirkastaa taiteen perusopetuksen tehtävää tuleville vuosikymmenille. Näin ollen olisi tärkeää, että ammattiopintoihin etenemisen mahdollistaminen jatkuisi yhä tulevaisuudessakin yhteiskunnassamme, ja näin ollen saisimme ylläpidettyä laadukasta ja maailmanlaajuisestikin tunnettua taidekasvatuksen järjestelmäämme myös tuleville sukupolville.

3. Opettajan kelpoisuus

Lakiehdotuksessa on kirjattu, että opettajaksi kelpaisi henkilö, jolla on asianomaisella taiteenalalla saavutettu taiteellinen tai ammatillinen ansioituneisuus (ks. 101, 2025). Haluamme korostaa sitä, että opettajan kelpoisuuteen liittyisi edelleen korkeakoulututkinto ja opettajan pedagogiset opinnot. Näemme, että opettajan pätevyys on tärkeä elementti opetuksen laadukkuuden ja tavoitteellisuuden toteutumisessa.

Liian löyhästi lakiin ylös kirjatut pätevyysvaatimukset voivat johtaa siihen, että musiikkioppilaitoksiin palkataan epäpäteviä henkilöitä. Jos uudessa laissa ollaan siirtymässä yhteen oppimäärään, mielestämme tällöin olisi erityisen tärkeää, että palkattavat opettajat ovat päteviä ja ammattitaitoisia. Yhtenäistetty oppimäärä lisää käytännössä myös opettajan työtä. Opettajan täytyy suunnitella jokainen oppitunti yksilöllisesti, ottaa huomioon oppilaiden moninaiset lähtötasot sekä erilaiset tavoitteet. Meillä on myös valtakunnallisesti erittäin korkeatasoinen musiikin ammattiopintoihin tähtäävä järjestelmä, joka on mahdollistanut pätevien ja ammattitaitoisten opettajien kouluttamisen jo useiden vuosikymmenten ajan. Päteviä ammattilaisia löytyy siis jo työmarkkinoilta.

On myös tilanteita, joissa esimerkiksi lukiot sekä taiteen perusopetusta noudattavat oppilaitokset tekevät yhteistyötä. Myös tällaisissa tilanteissa olisi tärkeää, että oppilaitosten opettajat ovat saaneet korkeakoulutasoiset pedagogiset opinnot, ja että he ovat päteviä omissa työtehtävissään. Oppilaitoksissa toimivat opettajat ovat ammattitaitoisia pedagogeja, eivätkä pelkästään ohjaajina tai harrastuksen mahdollistajina. Myös koulutuksellisesti ”epäpätevien” opettajien monipuolista, muualta hankittua osaamista voidaan hyödyntää edelleen määräaikaissa tai muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa, vaikka pysyvää työsuhdetta heille ei voisikaan tarjota pätevyyteen liittyvistä syistä. Myös heidän osaamisensa on tervetullutta, ja sitä voidaan edelleen hyödyntää vastaavissa tilanteissa.

Mielestämme yksi tärkeä näkökulma on myös se, riittääkö musiikin perusopetuksesta valmistuvien taitotaso siihen, että he voisivat jatkaa suoraan musiikin ammatillisiin opintoihin taiteen perusopintojen jälkeen. Vähentämällä pätevyysvaatimuksia, myös oppilaiden taitotaso tulisi laskemaan. Myös tulevaisuudessa on tärkeää, että voisimme ylläpitää Suomessa mahdollisuutta korkeatasoiseen, ammatilliseen urapolkuun.

4. Musiikkioppilaitosten talouden turvaaminen

Jos uuden lakialoitteen tavoitteena on jakaa määrärahoja tasan kaikkien taiteen alojen kesken eli toisin sanoen meidän tapauksessamme siirtää rahoitusta musiikin perusopetuksesta myös muille taiteenaloille, vähentää tämä käytännössä musiikin perusopetuksen saavutettavuutta entisestään. Lakialoitteen tavoitteena olisi kuitenkin samalla mahdollistaa musiikkiopistojen opetukseen osallistuminen yhä useammalle harrastajalle. Tällaiset toimintamallit eivät kuitenkaan mielestämme johda kyseiseen tavoitteeseen.

On totta, että esimerkiksi lisärahoittamalla vaikkapa tanssiopetusta, on mahdollista tarjota lisää ryhmäopetuksen kursseja, joka tarjoaa yhä useamman aloituspaikan uusille harrastajille. Näin ollen taiteen pariin saadaan yhä enemmän harrastajia, mikä on myös tärkeää. Samalla kuitenkin, jos määrärahoja leikataan juuri musiikin perusopetuksesta, vähenevät musiikin harrastamiseen tarkoitetut paikat entisestään, sillä musiikin perusopetuksen puolella tapahtuva opetus on yksilöopetusta. Perusopetuksen puolella tapahtuvaa soitinopetusta ei ole mahdollista toteuttaa samalla tavoin kuin ehkä muilla taiteenaloilla ryhmäopetuksena, sillä opetuksen laatu ja yksilöllistäminen kärsii tästä ensimmäisenä. Toisin kuin ryhmäopetuksena tapahtuva koulujen musiikinopetus, musiikkiopistojen tarjoaman taiteen perusopetuksen yhtenä tarkoituksena on perehdyttää soittimen hallintaan sekä mahdollistaa myös tulevaisuudessa ammattiopintoihin hakeutuminen. Näiden tehtävien ja tavoitteiden mahdollistaminen on erittäin haastavaa, jos opetuksen taso laskee joko esimerkiksi opettajien kelpoisuusvaatimusten takia tai typistämällä entisestään musiikkiopistojen opetustarjontaa.

Taiteen perusopetuksen piirissä tapahtuvaa opetusta on myös helppoa ja kannattavaa järjestää. Soitinopintojen oppitunnin hinta on keskimääräisesti jo hyvin halpa, jolloin paikkoja on mahdollista tarjota useita. Taiteen perusopetuksen ylläpitäminen ei myöskään vaadi mitään lisätoimenpiteitä, sillä jo olemassa olevat tilat ja soittimet mahdollistavat esimerkiksi laulu- ja soittotuntien tuntien pitämisen nyt ja tulevaisuudessakin. Tällainen opetus on siis helppoa toisintaa ilman lisätoimenpiteitä. Kaikista taideaineista musiikkiin on myös eniten hakijoita sekä pisimmät jonot. Rahoituksen ja sitä kautta opetustarjonnan olisikin tärkeää vastata tähän kysyntään.

Kauniaisten musiikkiopisto - Grankulla musikinstitut

Väisänen Krista

Kauniaisten musiikkiopisto - Grankulla musikinstitut - Kauniaisten
musiikkiopiston opettajayhdistys